

In festo Trinitatis

ptor. videlicet ne tñ diuites diligit. s̄ ⁊ pau/ peres foueat ⁊ pascat. **Jō dic̄ Bern̄. sup̄ can̄.** Discite subditorū m̄res vos eē nō dños. stu/ dete magis amari debere q̄ metui. Si inēduz seueritate opus ē. p̄na sit nō tyrānica. m̄res fouēdo p̄res corrigēdo vos exhibētes suspen/ dite vbera. p̄ducite vbera. pectora lacte pin/ guescāt nō cibo turgescāt.

In festo sc̄e Trinitatis. Sermo. f.

Trininitati laus p̄ bennis vnitati sit decus p̄peti. **Jā canit̄ in matutinali officio. Reges terreni licet cōtinue a suis p̄ncipib⁹ militibus ceterisq; suis subditis honorent ⁊ laudent sicut ⁊ dignū ē. iux̄ illud. j. Pe. ij. Regē hono/ rificate. tñ sp̄ale habēt die in anno in q̄ solen/ nitatē faciūt subditis ad quā nō solū illos qui sunt in curia sua inuitant. s̄ vniūsalit̄ oēs ⁊ sin/ gulos qui de suo existūt p̄ncipatu. Sic figura tum ē de pharaone q̄ fecit solēne cōuiuū pue/ ris suis. in qua q̄dē solēnitatē recordat̄ ē ma/ gistri p̄ncernarū ⁊ pistorū. Alterū sc̄z p̄ncernā restituit in officiiū vt ei vinū ministraret. alter sc̄z pistorē in patibulū suspēdit ⁊ a solēnitatē re pbat. vt patet **Gen. xl. Sp̄ualr. rex celozū de⁹ oipotēs. trinitas b̄ndicta ⁊ vnitas idiuisa pat̄ ⁊ filr̄ ⁊ sp̄usc̄s q̄uis in om̄i tpe a p̄nci/ pib⁹ celestib⁹ honozant̄ ⁊ laudant̄ cuz cantāt **Esa. vj. Sanct⁹. sc̄s. sc̄s dñs de⁹ sabaorb. Et Jōh. vidit h̄ in Apoc̄. q̄ q̄tuor aialia nō habebāt req̄em die ac nocte dicētia. Sc̄s sc̄s sc̄s dñs de⁹ oipotēs q̄ erat ⁊ q̄ ⁊ q̄ ven/ tur⁹ ē. ⁊ idē vidit q̄ viginti q̄tuor seniores pro/ cidebāt añ. sedē in throno ⁊ adorabāt viuētē in seclā seclozū. ⁊ mittebāt coronas suas ante thronum dicētes. Dign⁹ es dñe de⁹ n̄ accipe gloriā ⁊ honozē ⁊ v̄tutē q̄ tu creasti om̄ia ⁊ p̄ pter voluntatē tuā erāt sc̄z in dispositione tua ab eterno. ⁊ creata sunt. id ē. p̄ducta sunt i ef/ fectu. Et nō solū iste rex om̄ipotēs honozat̄ a p̄ncipib⁹ ⁊ militib⁹ sup̄nis. s̄ etiā a militib⁹ ter/ renis q̄tidie laudat̄ cū canūt. Glia p̄ri ⁊ filio ⁊ sp̄usc̄o. ⁊ licet om̄i tpe hoc sibi valde dignum ē exhiberi. voluit tñ sp̄ale festū h̄re p̄ annuz in q̄ sibi laus fieret sp̄alis. nā festuz trinitatis olim ab ecclia nō fiebat. sed q̄z p̄ ip̄am ml̄te he/ reses succrescebāt. **Jō karolus xp̄ianissimus impator alquinū magistrū suū rogauit vt hi/ storiā de sancta trinitate cōponeret. p̄ quā er/ rores eliminaret ⁊ fidē catholicam roboraret. Qua cōposita deo inspirāte ordinatū ē vt fe/ stū illud ab ecclia solēniter celebraret̄. p̄pter qd̄ quidā celebrāt illud in octaua pentecostes que octaua ē p̄ncipiū dñicarū sequentiū ad de/ monstrādū q̄ ipsa beata trinitas ē causa p̄ma om̄ creaturarū in esse p̄ductarū. Quidaz xō********

celebrāt hoc festū in vltima dñica que ē añ ad uentū dñi. ad ostēdendū q̄ ē finis om̄. **Juxta illud Apoc̄. j. Alpha ⁊ o. p̄ncipiū ⁊ finis. Illi aut̄ qui celebrāt h̄ festū in octaua penteco. sic hodie b̄n faciūt sicut dicit **Guil. in rōnali di/ uinozū. li. vj. Quia postq̄ celebrat̄ festū pa/ tris in die natalis xp̄i in q̄ dignat̄ ē filiū suūz mittere in terris ex misc̄dia magna ⁊ incarna/ ri p̄ nobis. Et festū xp̄i filij in die resurrectio/ nis. festū aut̄ sp̄usc̄i solēnitatē in die pen/ cecostes in quo ostēdim⁹ trinitatē p̄sonarum. Hodie xō solēniter agim⁹ simul festū triū per/ sonarū. ad designandū essentie vnitatem Et hoc etiā nob̄ designat ecclia in his v̄bis q̄ ho/ die decātavit in matutinis. trinitati laus pen/ nis vnitati. ⁊c. que fuerūt verba v̄re p̄posita charitati in q̄b⁹ p̄ncipalit̄ duo tangit ecclia p̄mo p̄sonarū trinitatē. ibi. trinitati laus pen/ nis. sc̄do essentie vnitatem. ibi. vnitati decus p̄petim. Pro q̄ ē notandū q̄tū sufficit p̄posi/ to triplex ē trinitas. prima d̄r formatiua. sc̄da inflexiua. tertia deformatiua. Quedā trinitas ē in diuinis formās ⁊ creās om̄ia. Et dicit̄ id̄ formatiua quia sub certis formis p̄ducit om̄ia in eē. ⁊ hec in eēntie vnitate ē in trib⁹ p̄so/ nis. hec trinitas sūma ⁊ ineffabilis icreata de. cū sit inexplicabilis a qua tanq̄ a fonte ⁊ p̄n/ cipio om̄ia sumūt eē. Et idō s̄m **Greg⁹. B̄ sum/ ma trinitas magis ē fide venerāda q̄ curiose rimāda. quia dicit̄ **Aug. sup̄ ps. lxxxv. De⁹ in/ effabilis ē. idō facili⁹ dicim⁹ qd̄ nō sit q̄ quid sit. si terrā cogitas nō ē h̄ de⁹. mare cogitas n̄ ē h̄ de⁹. Oēs que sunt in terra hoies ⁊ aialia n̄ est h̄ de⁹. Quicqd̄ lucet in celo stelle. sol. luna. nō ē hoc de⁹. āgelos cogitas archāgelos thro/ nos dñationes cherubin seraphin. nō ē h̄ de⁹. Et qd̄ ē hoc solū potui dicere qd̄ nō sit. queris qd̄ sit nec ocul⁹ vidit nec aur̄ audiuit nec i cor/ hois ascēdit. Queris vt ascēdat in linguam. qd̄ in cor nō ascēdit. Circa hanc sc̄am ⁊ indiui/ duā trinitatē primo queris an in diuinis tres p̄sone sint vna essentia. Ad hāc questionē sim/ pliciter r̄ndet̄ q̄ sic. q̄z trinitas p̄sonaz sit vn⁹ ⁊ sol⁹ ⁊ ver⁹ de⁹. ⁊ vni⁹ eiusdēq; subst̄ntie ⁊ ef/ sentie. dicit̄. credif. ⁊ intelligif. vt ait beatus **Aug⁹. j. lib. de trinitate dicēs. h̄ aut̄ sc̄e trini/ tatis mysteriū purgatissimis cernif̄ mētibus. Jux̄ illud. Beati mūdo corde qm̄ ip̄i deū vi/ debunt. **Mat. v. B̄ētis em̄ hūane acies iua/ lida in tam excellēti lumine nō figif̄ nisi p̄ iusti/ ciam fidei emūdef. vt inducit mḡ li. j. dist. ij. Quo circa dicit̄ scriptura. nisi credideritis nō itelligitis **Esa. vij. vt em̄ ait **Aug⁹ vbi s̄. Oēs catholici tractatores q̄ de trinitate q̄ ē de⁹ scri/ pserūt. h̄ intenderūt s̄m scripturā dicere ⁊ doce/ re q̄ pat̄ ⁊ filij ⁊ sp̄usc̄s vni⁹ sint subst̄ntie et isepabili eq̄tate vn⁹ sit de⁹. ⁊ sic vnitas i essen****************

tia et in personis pluralitas. Ex quibus clare col-
 ligitur quod tres persone in diuinis sunt vna e-
 sentia. Secundo queritur an diuine essentie vnitas et p-
 sonarum pluralitas possint aliquam similitudinem p-
 turas explicari. Ad hanc questionem respondeo sic.
 quod vt dicit apostolus ad Romanos. Inuisibilia dei a crea-
 tura mundi per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur
 sempiterna quoque eius virtus et diuinitas. Ecce quod
 dicit apostolus. Inuisibilia dei. scilicet vnitas essentie et p-
 sonarum pluralitas a creatura mundi. id est ab homine
 per ea que facta sunt. scilicet per rationem et intellectum conspiciuntur.
 De hoc beatus Ambrosius in exameron super illud
 Romanos. deus manifestauit se illis dicit vt deus que na-
 tura inuisibilis est etiam a visibilibus possit cognos-
 ci vel sciri oportet fecit quod ex sua visibilitate opifice
 manifestaret. vt per certum et incertum posset dici
 Et ille que deus omnem esse credidit que fecit quod ab homine im-
 possibile est fieri. Accedat enim homo aut quecumque
 vis creatura et faciat tale celum et talem terram et di-
 cam quod deus est. dii que non fecerunt celum et terram pe-
 reunt. Hieronimus. x. Quod autem cognoscendi trini-
 tate duplex est vicus per vestigiis creaturarum et per
 imaginem in mente humana. per vestigiis in creaturis
 sic cognoscitur sancta trinitas. quod omne illud quod crea-
 tum est trinitatis est quodammodo representatiuum. Pri-
 mo quidem in celis computantur ab apostolo tres celi.
 quia dicit se raptum ad tertium celum. ii. Corint. xij.
 Propter quod in speris celorum triplex est differen-
 tia. Nam aliquod celum dicitur mobile et stellatum sicut
 firmamentum cum que etiam computantur septem orbis pla-
 netarum que sunt sub eo. Aliquod celum est mobile et non
 stellatum sicut crystallinum. Tertium autem quod nec est
 mobile nec stellatum vicus empirium quod est beato-
 rum locus. Spiritualiter autem significatur per hos tres ce-
 los trinitas personarum. Nam per celum empirium quod
 non est mobile significatur deus pater que omnino est
 immobilis. propter quod dicitur per Boetium. stabilis. li.
 iij. de consolatione. metro. ix. vbi loquens de deo patre
 dicit. Quod perpetua mundum ratione gubernas. Ter-
 rarum celique sator. id est creator qui tempus ab euo Ire-
 lubes. stabilisque. id est immobilis manens das cuncta
 moueri. Per celum autem mobile scilicet firmamentum
 intelligitur filium que mobilis fuit quando a patre exiuit.
 et in hunc mundum propter nos homines venit.
 Sicut canis in simbolo niceno. Qui propter nos
 homines et propter nostram salutem descendit de celis. pro-
 pter quod dicit Iohannes. xvj. Exiui a patre et ve-
 ni in mundum. Et per tertium celum quod est mobile
 scilicet crystallinum intelligitur spiritum sanctum. De quo Sapiens.
 vij. Spiritus intelligentie spiritus vnice et mobilis. Ec-
 ce dicit spiritum sanctum que est tertia in trinitate persona
 mobilem non quidem in se quod immobilis est omnino et
 necessario. vt dicit Philosophus. vij. phisicorum. Sed dicitur
 mobilis in hominibus sanctis ad que venire di-
 gnatur. nam hos facit moueri prompte et obedienter
 sicut patuit in apostolis ad quos hodie octo dies
 venit mobiles ad deo fecit que in omnem terram exi-

uit sonus eorum. Ps. xvij. Ex his patet que deus
 in creatione celorum voluit ostendere trinitatem p-
 sonarum. Secundo angeli sanctissimam representant
 trinitatem. nam omnes per tres distinguuntur hierar-
 chias et quilibet adhuc tres ordines continet hierar-
 chia. sicut hierarchia superiorum habet tres or-
 dines. thronos. cherubim. et seraphim. per quod si-
 gnatur deus gloriosus. in thronis vt maiestas
 in cherubim vt vnitas. in seraphim vt charitas
 Primum scilicet maiestas refertur ad patrem cui princi-
 paliter attribuitur vt canis in pfatione. maiesta-
 tem tuam laudant angeli. adorant dominationes. tre-
 munt potestates. Secundum scilicet vnitas refertur ad filium
 qui dicit Iohannes. xiiij. Ego sum via vnitas et vita
 Tertium puta charitas conuenit spiritui sancto. quod ipse
 charitas est vel amor quo pater a filio et filius a
 patre diligunt. sicut testatur magister lib. j. dist. x. alle-
 gando Hieronimus. que dicit super Ps. xiiij. Spiritus
 sanctus nec est pater nec filius. sed dilectio quam habet
 pater in filium et filius in patrem. Similiter adducit
 Augustinus. li. vij. de trinitate. c. iij. et v. que probat que spiritus
 sanctus talis est quo pater et filius coniunguntur. quo ge-
 nitus a genitore diligunt et genitorum suorum diligunt
 et concludit magister. ecce habes spiritum sanctum esse que filius
 diligunt a patre et pater a filio. et que illi duo seruant
 vnitatem pacis. Tertio altissima trinitas repre-
 sentatur in aqua. Nam vna est aqua fons riuus et la-
 cus. a fonte generatur riuus. et tam a fonte quam riuus
 procedit lacus. Per fontem spiritualiter intelligitur
 pater. De quo canis. fons bonitatis pater ingenite
 a quo bona cuncta procedunt. Et ingenitus quia sic
 fons est a seipso et a nullo generatur. sic pater ha-
 bet esse eternum et a nullo est factus nec creatus nec ge-
 nitus. vt dicit athanasius in simbolo. Per riuum
 subaudi filium. quod sicut riuus immediate gignitur a
 fonte. sic filius ab eterno genitus est a patre. Sic atte-
 stat athanasius. filius a patre solo est non factus nec cre-
 atus sed genitus. quod testatur Augustinus. in lib. de fide
 ad Romanos. c. iij. Pater inquit. deus de nullo genitus
 deus semel de sua natura sine initio genuit filium
 deum sibi equaliter. et eadem que ipse naturaliter eternus
 diuinitate coeternus. Sed fuerunt quedam heretici que
 hoc negare ausi sunt. quorum precipuum fuit Ba-
 ximinus. sed quos scribit beatus Augustinus. lib. ij. in maxi-
 minuz dices. Carnalibus cogitationibus pleni sub-
 stantiam dei de seipsa gignere filium non putatis nisi
 hoc patitur. quod substantia carnis patitur quando
 gignitur. Errantes non scientes scripturas neque ver-
 tute dei. Nullo enim modo verum dei filium cogita-
 tis si eum natum esse de substantia patris negati. Non
 enim ita erit hominis filius et deo donante factus est dei fi-
 lius. ex deo natus gratia non natura. hec Augustinus. Sed
 hec generatio est inenarrabilis. iuxta illud Esa-
 ias. Generationem eius quis enarrabit. q. d. nullus
 homo. Sed per lacum intelligitur spiritum sanctum. quod sic lacus pro-
 cedit tam a fonte quam a riuo. sic spiritus sanctus procedit tam
 a patre quam a filio. Sicut attestatur Athanasius. Spiritus

sic deus et que est ratio trinitatis nobis sufficiat cre-
 dere quia est. Et non temere rationem querere. sed ti-
 mere et orare semper debemus dominum et ei soli sciam
 nram in hac parte exhibeamus et diebus ac nocti-
 bus eius laudes canamus. hec Augustinus. Secundo trini-
 tas dicitur in fluxu defluens et descendens in nos
 misericorditer a divina pietate. et hec trinitas
 est gratia creationis. redemptio. et spiritus sancti missio
 nis et huic similiter sit laus penitus. quia cum omni de-
 uotione cordis est semper laudanda. cogitanda. ru-
 minanda et nunquam ab oculis cordis deliman-
 da. De huius trinitatis prima gratia scilicet creatioe di-
 citur Bernardus. Memoro homo quis se fecit: quia deus
 ut eum timeas. de quo: quia de terra ut non super-
 bias. quale: quia ad imaginem suam ut eum diligas
 ad quid: ut ad debitum finem eterne beatitudinis
 tendas et ut hic caduca respicias. idem Bernardus.
 dicit de illa gratia. Omnia dei dignatio ineffabilis
 dignitas hominis super quem tota cura est deo ut non
 solum creationis officium sibi exhibeat in creando
 sed ipsum ad imaginem suam fecit divine trinitatis
 signaculum impendendo. In hac gratia creationis
 pre ceteris creaturis nos quadruplici gratia presig-
 navit. Primo liberum arbitrium nobis tri-
 buendo. iuxta illud Ecclesiasticus xv. Deo ab initio con-
 stituit hominem et reliquit illum in manu consilii sui
 adiecit mandata et precepta sua. De hoc etiam dicit
 Augustinus. de fide ad petrum. Firmissime tene et nulla
 tenus dubites primum hominem. id est adam et mulierem
 eius bonos et rectos cum libero arbitrio (quod pos-
 sent si vellet deo semper humiliter et bona volun-
 tate vivere atque obedire) peccasse et non necessitate
 sed propria voluntate. illoque peccato sic in deterius
 mutatam humanam naturam. hec ille. Secundo ad ima-
 ginem et similitudinem suam nos creando. sic testatur scri-
 ptura Genesim i. Deo creavit hominem ad imaginem
 et similitudinem suam. ubi dicitur glo. Imago dei con-
 sistit in anima quantum ad proprietates naturales. scilicet
 memoria. intelligentiam. et voluntatem. Similitudo autem
 dicitur in gratuitis. et ideo similitudo est quodammodo perfectio
 imaginis. quia gratia perficit naturam. de hac dicitur Ecclesiasticus
 xvij. Deo creavit de terra hominem et ad imaginem
 suam fecit illum. Tertio perpetuitate vivendi nobis tribu-
 endo vel concedendo. iuxta illud Sapientia ij. Deus fecit
 hominem inextinguibilem. Invidia autem diaboli
 mors intrauit in orbem terrarum. Dicit enim doc.
 quod patres primum in statu innocentie habuit posse
 mori si peccaret. et habuit posse non mori si pec-
 catum vitaret. Et ideo quantum fuit ex parte dei ipse
 creavit hominem inextinguibilem secundum corpus ut
 tractaret de hoc. ij. sen. dif. xix. Sed diabolus pro-
 suum lapsum videns hominem ad vitam eternam crea-
 tum ad quam ipse creatus fuit. et quam per superbiam per-
 didit hominem iudicavit et ipsum ad peccatum temptavit. ut patet
 Genesim iij. Homo autem habens preceptum ut non peccaret quod si
 peccaret moreretur. illo attestante quod ait. Quacumque
 hora comederit ex eo morte morietur. ut patet

Genesim iij. peccavit et mortalitatem omni humano ge-
 nere acquisivit. quod sub illa lege ligni vetiti prohi-
 bitionem accepit. Sed hoc oritur dubitatio. utrum cor-
 pus primum hominis fuisset incorruptibile dato quod in sta-
 tu innocentie persistisset: ad dubitationem respondendum
 et dicendum quod fuisset incorruptibile. tamen non danda sunt
 duo. Primum est quod immortalitatem non habuit a natu-
 ra sed a divina gratia. Sed secundum Dionysium de divinis nominibus c.
 iij. Naturalia etiam data sunt demonibus. ideo presertim
 propter peccatum. Sed si fuisset naturale homini non mor-
 etiam propter peccatum non perisset. restat ergo quod non fuit a
 natura immortalis. Secundum est quod homini fuisset ex speciali
 gratia conditorum immortalitas corporalis concessa. Cuius ratio
 est. quia homo fuisset ordinatus ad finem super naturam suam
 corpoream. ideo decuit in ipsa constitutione nasci. quod alii
 quod esset sibi collatum super facultatem principiorum natu-
 ralium quod sunt corpus et anima. Habuit ergo anima per donum
 gratie supernaturalis. quod quantum diu fuisset ordinem obedi-
 entie ad deum corpus vivificare posset in perpetuum.
 Et ideo corpus hominis si non peccasset corruptum non fu-
 isset. ut dicit sanctus Thomas super ij. sen. di. xix. Item est
 nondum quod in corruptibilibus rebus corruptio non mo-
 dus quadruplex invenitur. Unus est generalis videlicet quod omnes
 res habent sue durationis periodum. ut dicitur ij. d. gene-
 ratione. Secundus est propter divinum excessivum unum. Primum
 et hoc dicitur in mixto. Tertium est quod calor quod est instru-
 mentum anime vegetative consumitur humidum in quod
 agit. et cum non possit illud humidum restaurari natu-
 ralis in sua puritate sed admisceat cum humido nu-
 tribili. et sic fit impurum ut vinum mixtum aqua. sic. ij. d.
 generatio dicitur in fine. ita humidum radicale consumitur
 finaliter et anima moritur. Ceterum fit in planta deficit
 est ista restauratio. et hoc est mors naturalis. Quartus
 modus corruptio est per violentiam ab alio extrinseco
 agente gladio vel igne vel alio. Contra primum
 modum datus fuit anime quod secundum conditionem
 sue immortalitatis corpus perficeret et perpetuitatem
 complexionis transferret. Contra secundum modum corru-
 ptionis habuit istud donum. ut per esum ligno-
 rum in paradiso percussorum. fieret restauratio
 deperdit ad certum tempus. Et quia ista restauratio cum
 admixtione extranei humidum debilitat humidum
 radicale magis ac magis purat. ideo homo habuit velum
 ligni vite cuius virtus erat alimentum totum assum-
 ptum in perfecta assilatio adducere et facere hu-
 midum radicale ita recedere sicut fuit a principio na-
 ture vite condite. hoc tamen lignum vite non habuit
 ex sua virtute naturalis dare homini perpetuitatem vivendi
 di. quia cum esset res creata virtus finita fuit in du-
 rabilitate. et ideo non contulit fortitudinem natu-
 re radicalis nisi ad certum tempus. quo lapsus homo ite-
 rum comedere debuisset. si ita persistisset. Con-
 tra quantum modum corruptionis quod est per violentiam
 conservat homo per divinam providentiam et per propriam
 prudentiam ab extrinseco nihil potuit pati corrup-
 tionem. Sed contra hoc posset aliquid instare sic.
 Omne compositum ex contrariis de necessitate na-

In festo Trinitatis

ture est corruptibile. vt patet. ij. de generatio-
ne. Sed corp^o hois in statu innocētie fuit cō/
positū ex cōtrarijs sicut nūc est et eiusdē speci-
ei p omnia g fuisse corruptibile. Ad h^o dicēduz
q fuisse corruptibile ppter cōpositionē ex cō-
trarijs nisi fuisset diuinit^o pseruatū ab intrin-
seco p grām originalis iusticie. et ab extrinse-
co p subsidiū diuine puidētie. Quarto homi-
nē hac grā insigniuit dominiū sibi sup omnes
creaturas cōferēdo. cū dixit **Gen. j.** Domina-
mini piscib^o maris et volatilibus celi et vniuer-
sis animātib^o que sunt sup terrā. Et h^o domi-
niū fm glo. datū est eis q̄ diu eēt subditi dō
quia talis fuit hō in statu nature cōdite vt q̄/
diu staret hō in obediētia dei inferiora obedi-
rent ei. Et sic dominium est homini naturale
ppter tria. vt dicit **Nico. de lyra.** Primo q̄ i-
pfectiora sunt ppter pfectiora vt plante ppter
animalia. animalia hō ppter hoiem. Secun-
do quia pfectiora gubernant inferiora. vt an-
geli homines. regimē hō est p prudentiā que
pprie est in hoie in quo est prudentia general^{is}
In aialibus vero sunt quedā prudētie pticu-
lares tm̄. vt in aranea ad faciendū telā. et sic d^o
alijs. de q̄bus habes s. dñica ifra octauā ascē-
sionis. f. xx. **L.** Jo aialia sunt homi subiecta.
Tertio quia hō factus ē ad imaginē dei. Ideo
iustū est vt obediāt ei inferiora fm naturā in-
stitutā. Sed in penā peccati ista obediētia est
ei subtracta. et hec grā creatiōis pncipalit^{er} re-
ferē ad psonā p̄ris. Secda grā hui^o trinitatis est
grā redemptiōis. et hec ptinet ad psonaz filij.
quia de ipso canit. **Hic est sal^o nostra et redem-
ptio israel.** Ipe em̄ filius p mortē suā nos re-
demit ex libera voluntate. Sicut testat^{ur} **Aug.**
in lib. de baptismo. et allegat a mḡo. li. iij. di.
xix. vbi insinuat cām et modū nre redemptio-
nis dicēs. Nihil inuenit diabol^o in christo vt
moreret. Sed p voluntate p̄ris christ^o mori
voluit nō habēs mortis cām de peccato. Sed
de obediētia et iusticia mortē gustauit p quaz
nos redemit de seruitute diaboli. Et s̄dit **In-**
cideramus em̄ in pncipē hui^o seculi qui sedu-
xit adam et seruū fecit. cepitq̄ nos quasi vna-
culos possidere. Sed venit redemptor et vict^o
est deceptor. Et quid fecit redemptor captiuo-
rum nostro. tetendit ei muscipulā crucē suā po-
suit sibi quasi escā sanguinē suam. **Hec Aug^o**
Et sumope est hoc memorie imprimendū. q̄a
vt christ^o nos redimeret triplici miserie se inse-
ruit. scz paupertatis. laboris. et doloris. de pmo
et scdo in ps. lxxxvij. dicif. **Paup sum ego et**
in laborib^o a iuuetute mea. De tertio dicē xps
p **hier.** Dolor me^o sup oēm dolorē **Thren. j.**
O vos omnes qui trāsitis p viā attendite et vi-
dete si est dolor filijs sic dolor me^o. Nam chri-
stus habuit dolorē exteriorē ppter saluādos.

dolorē interiorē ppter damnādos. et ppter do-
lorem m̄ris. **L. u. ij.** Tuā ipsi^o p̄trāsi. et. Et fu-
it dolor ei maxim^o q̄ in tactu sustinuit clauo-
rū aspitatē. Et auditu ob pbriorū cōfusionem
In odoratu sputorū feditatē. in gustu fellis et
aceti amaritudinē. in oculis lachrymarū effu-
sionē. in corde timorē et cōpassionē. Timorem
p seipso anxi^o de crudelissima morte ad cuius
solā memoriā sanguinē sudauit. cōpassionē p
sua matre dulcissima cui^o aiām sciuit gladiuz
doloris p̄trāsire. tō dicē **Bern.** Quis vnq̄ au-
diuit tale aut quis huic vidit file? vix em̄ q̄s p
iusto moriē. ipe p iniustus et inimicis mortu^o
eligēs exulari de celis vt nos reportaret ad ce-
los. **Sz. d. q̄s.** Nō potuit xps nos aliē redime-
re sine tāta sui iniuria. Ad h^o dicūt doc. q̄ po-
tuit. s̄ tm̄ maluit tantā iniuriā sustinere ppter
duas cās. Prima vt charitatē suā ad hoiem
copiose demōstraret. Secda vt ampli^o nos ob-
ligaret. ideo dicit **Aug^o.** Sufficeret ad redem-
ptionē nram vna p̄ciosissimi sanguinis gutta
Et licet suffecisset. data tm̄ ē copia vt xps dilige-
tis in bñficij redūdātia claresceret. De hac eti-
am charitate dicit **Bern.** Erat charitas in cor-
de dei multa nimis q̄nq̄ cumulāda sup filios
hominū. Sed hec latuit quousq̄ fracto vascu-
lo p q̄nq̄ ptes corpis emanauit. Idē dicē. **Je-**
sus in cruce mori voluit. nō in strato sericeo d^o
cumbens vt qd multū fuit pudoris signū esset
sūmi amoris. hec ille. Et quia xps tantā cha-
ritatē nobis demōstrauit. p hāc nos certe ad
se diligēdū inuitauit. tō dicit mḡ. lib. iij. sen-
ten. dist. xix. Exhibita tante erga nos dilecti-
onis arra et nos monemur. accēdimurq̄ ad di-
ligendū deum q̄ p nobis tanta fecit. Nam et
ideo tāta sustinuit vt nos ad dilectionem obli-
garet. de q̄ dicit **Bern.** Quāto sūt hūiliora q̄
p me ptulit deus tanto illi ad dilectionē plus
obligaret. Tertia grā hui^o sancte trinitatis ē
grā spūssancti emissionis. An spūssanctus duo-
bus modis mittit vt dicit mḡ li. j. di. xvj. Si-
cut inquit fili^o duob^o modis d̄r mitti. Vno mō
q̄ visibilē apparet. Altero q̄ inuisibilē castimē-
tib^o p̄cipit. ita et spūssanctus a p̄re et filio ac̄a seip-
so duob^o mōis pcedē siue mitti et dari d̄r. vno
mō visibiliter. alio mō inuisibilē dar^o ē em̄ vi-
sibiliter creature demōstratiōe. sic in die pen-
teco. vt patet **Act. ij.** In linguis igneis. **Alif**
q̄ vicib^o. s. **Joh. xx.** in flatu. Et **Dat. iij.** i co-
lumbe specie. Et dat^o inq̄ q̄tidie inuisibilē il-
labendo mētib^o fidelij. Sed possit aliq̄s dicē
quō possum cognoscere q̄ spūssanctus inuisibili-
ter missus sit in mentē meā? Ad h^o r̄ndet mḡ.
j. lib. di. xvij. Tūc em̄ nob mitti vt dari d̄r cuz
ita i nob ē vt faciat nos diligē deū et primum
p qd manem^o in deo et de^o in nob. Et adducit
q̄dem ibidē **Aug. li. xv. d. trini. c. xvij.** Deus

spūscūs ē q̄ pcedit ex deo cū dat^r fuerit homi
 accēdit eū ad diligendū deū ⁊ p̄ximū ⁊ ipse ē
 dilectio. **E**cce ex dilectioe quā habes ad deū
 ⁊ p̄ximū ppendis inuisibilitatē te missū sp̄m
 sc̄m. **E**st tñ notādū q̄ spūscūs missus in nos
 triplicē in nobis grām opaf. **P**rio docet rati
 onē vt intelligat bonū. **S**cdō mouet volunta
 tem vt bonū intellectum velit. **T**ertio mouet
 memoriā vt volitū cōpleat. iō dīc **B**ernū. **S**p̄
 rituscūs suggerit memoriā bonā in cogitatio
 nib^o sancti. p̄pterea q̄tenscūq̄ hmōi suggesti
 onē boni senserit in cordē tuo. da honorē deo. et
 da reuerentiā spūscō. cui^o vox sonat in aurib^o
 tuis ⁊ docet rōnē. **S**z multi mouent ⁊ minime
 sciūt qd sit agēdū si nō assit spūscūs ⁊ minime
 cogitationē memoriā mouēdo doceat i op^o p
 ferre ne p̄ma gratia vacua in nob sit. **S**z qz sci
 enti bonū ⁊ nō faciēti pctm̄ ē illi. **I**ō nō solum
 moueri ⁊ doceri. s̄ etiā moueri ⁊ affici ad bo
 num ē necessariū ad salutē. iō spūscūs nō solū
 mouet ⁊ docet nos. verū etiā dona sua nobis
 impartit̄ mediantib^o quib^o ad incremēta vir
 tutū altiora possum^o puenire. **Q**uis em̄ sup^o
 deū ē de donis spūscī. qz tñ adhuc hodie est
 octaua dies penteco. iō aliq̄ de donis ei^o se
 ptem sunt addēda. **E**st ḡ p̄mū ei^o donū timor
 ⁊ h̄mlta bona in hoīe opaf. **P**rimū q̄ dat si
 bi de futuris p̄uidentiā. de hoc vide s̄. dñica
 ij. p^o pasca. f. x. **S**cdm̄ bonū ē q̄ causat i
 hoīe p̄niam. **E**st em̄ sicut tiriaca q̄ repellit ve
 nenū efficiturq̄ de serpente. et ē nihilominus
 antidotū ⁊ venenū. ita timor de peccatis orit̄
 et tñ pctā expellit. **I**ux̄ illud **E**c̄c̄i. j. **T**imor
 dñi expellit pctm̄. **E**t **B**ernū. **T**imor dñi ē an
 tidotū expellēs malos hūiores. **N**ā q̄ sine timo
 re ē nō poterit iustificari. hinc ē q̄ tā sci q̄ p̄hi
 inē oēs passiōes p̄cipue cōmēdāt verecūdiam
 q̄ ē qdā timor ⁊ significat p̄niam de aliq̄ defe
 ctu. dīc em̄ **A**risti. iij. ethic. in fine. **V**erecūdia
 ē timor ingloriatiōis. i. tremor cōfusiōis. de q̄ p
 bat q̄tuor. **P**rimū q̄ verūdia nō ē vt^r passio
 qd̄ ondit p̄ diffinitionē verecūdie ⁊ p̄ effectuz
 verecūdie. **P**er diffinitionē qd̄ ē q̄ x̄cun
 dia ē timor ingloriatiōis. **O**is aut̄ timor ē pas
 sio irascibilis ⁊ nō vt^r. p̄ effectū pbat sic. **O**m
 nes passiōes appetit^r sensitiui causant̄ in cor
 pore p̄ mutationē. ⁊ h̄ facit x̄cūdia. **S**ic enī
 hō p̄ timorē mortis pallefcit. ita p̄ verecūdi
 am q̄ ē timor ingloriatiōis hō rubescit. **R**ō p̄i
 ueritatis inē timorem ⁊ x̄cūdiā est ista. qz
 timor ē pprie de piculo mortis vel alicui^o no
 centis vite hoīs. **S**edes aut̄ vite est in cordē. ⁊
 ideo qñ incipit cor deficere p̄ timorem natura
 mittit illuc spūs ⁊ calorem. ⁊ sic retrahit̄ color
 cū sanguie a facie timētis ⁊ sic pallefcit. honoz
 aut̄ ē in exteriorib^o. ⁊ iō qñ hō timet p̄ x̄cūdi
 am honozes p̄dere. spūs et calores tribuit ad

exteriora. ⁊ sic cōcurrēte exteri^o sanguine hō
 rubescit. **S**cdm̄ q̄ ibi pbat **A**risti. de verecū
 dia ē. q̄ ē passio laudabilis in iuvene. vñ dicit
Laudam^o iuvenes qd̄ verecūdos. **T**ertium
 ostendit q̄ nō conuenit etati senili. **Q**uarto q̄
 nō studioso puenit qz neqz senex neqz studios^o
 aliqd̄ debet cōmittere vñ debeat x̄cundari.
Sz certe si senex aliqd̄ turpe vel studios^o illau
 dabile cōmittat vñ nō verecūdef. illaudabil^o
 obstinatiōis signū ē si nō x̄cūdef de turpib^o
Quātū vō sci x̄cūdiā cōmēdāt. ondit **B**ernū.
 sup **C**an. f. lxxxvij. **N**escio si q̄c̄q̄ in moribus
 hoīm grati^o dephēdi qat x̄cūdia. **V**erecun
 dia em̄ ē oīm ornat^o vtutū vel etatū. **S**z in te
 nera etate ampli^o pulchriusqz enitescit. **Q**uid
 amabili^o verecūdo adolescēte. q̄ pulchra hec
 q̄ splendida gēma morū in vultu adolescētis
 q̄ vera in nimie dubio nuncia bone spei. bo
 ne indolis index. vga discipline. expurgatrix
 malozū. ppugnatrix puritat. glia p̄scie. fame
 custos. vite dec^o. vtutis sedes. p̄mitie nostre
 laus ⁊ insigne toti^o honesti. hoc ē timoris nunt
 cius. **E**c̄c̄i. xxiij. **N**ihil meli^o q̄ timor dñi **T**er
 tiū bonū qd̄ facit donū timoris ē q̄ causat in
 agendis diligentia. **I**ux̄ illud **E**c̄c̄s. vij. **Q**ui
 timet dñm nihil negligit. **E**t **E**c̄c̄i. xv. **Q**ui ti
 met deū faciet bona. **E**t iterū **E**c̄c̄i. ij. **Q**ui ti
 ment dñm inq̄rūt que beneplacita sunt ei. **E**t
 idem. **Q**ui inq̄t diligūt dñm custodiūt māda
 ta ei^o. ⁊ patientiā habebūt in aduersis. **Q**uar
 tū bonū q̄ causat in piculis cōfidentiā. multi
 reputāt se debiles q̄ ingruēte timore ⁊ cogēte
 ardua ⁊ difficilia fecerūt. vbi grā. q̄ multi est
 mauerūt se debiles ad ordinis ingressum ⁊ ea
 que sunt ordinis ad suandū q̄ timore mortis
 vel interdū suspendij cōpulsū religionē itraue
 rūt. ⁊ in ea ardua opa fecerūt. **A**z dīc **B**ernū.
 sup illd̄ **E**c̄c̄i. j. **T**imor dñi ē scie religiositas.
 h̄ inq̄t grāz p̄ma toti^o religiōis exordium est.
Nā sine hac nullū bonuz pullulare potit. oīm
 vtutū edificū ilico vtit̄ in p̄cipitiū si hui^o grē
 amiserit fundamētū. **E**t qd̄ plura p̄neta sunt
 timor ⁊ religiositas. nec alterz sine altero potit
 remanere. qz p̄ timorē vniūsa d̄sertim^o. mūdo
 abrenūciam^o ⁊ nosmetip̄os abnegā^o. sic dicit
 saluator. **N**olite timē eos q̄ occidūt corp^o. nec
 āpli^o h̄nt qd̄ faciēt. **S**z timete eū q̄ cū corp^o oc
 ciderit p̄tātē h̄z aiaz mittē in gehēnā. **I**ō dicit
Sre. ij. moral. **I**n via dī a timore icipit vt ad
 fortitudinē veniat. **A**z dī **P**rou. xiiij. **I**n ti
 more dñi fiducia fortitudis. **S**cdm̄ donū ē pi
 etas sine q̄ nihil valet timor. **Q**ui em̄ primo
 miseri i grat. q̄ ei^o tribulatiōi cōpati dissimlat
 h^o timor añ oculos dei null^o ē. cū deū sit s̄ **Q**ui
 timet dñm faciet bona. iō spūscūs q̄ ē trā i tri
 nitate p̄sona adueniēs cordi n̄ro affert secū pi
 etatē. **E**st aut̄ triplex pietas. **P**rima ad deum

T

In festo Trinitatis

de qua **Bern.** Pietas est cultus dei et huiusmodi cultus dei in memoria dei consistit in fiducia de misericordia dei speranda que necessaria est cum timore ut si timor precipitat pietas eleuet. hec duo dona simul coniuncta tangit **Bern.** cum dicit. **Ego** quod diu respicio in me in amaritudine moratur oculum meum. et hoc per donum timoris. **Si** autem suspiro ad diuine miseracionis auxiliu[m] videlicet per donum pietatis moram amarum visionem meam tunc letam dei misericordiam. **Secunda** pietas est ad nosmetipsos quod contingit quando conscientia nostra tranquilla est et serenata per remissionem peccatorum nihil mali nihil amari nihil tribulationis potest suspicari. de qua **Prou.** xv. **Secura** mens quasi iuge conuiuium. **Idem** dicit **Sap.** Eccl. xx. **Distere** aie tue placet deo. **Tertia** pietas habet ad proximum quam tunc exhibemus quam in omnibus malis eorum copartimur ex affectu omnia eorum facta pie iudicantes. **Quia** dicit **Bern.** **Caue** fue dei aliene puerfationis esse curiosus explorator aut temerari iudex. **Et** si deprehendis perpetratum actum tunc non sic iudices proximum sed excusa intentionem si opus excusare non potes. scilicet quod illud fecit per ignorantiam vel ex surreptione vel ex casu. **Et** subdit quod si neutrum possumus saltim debemus obuiare propter quem temptationem et dicere. **Quod** vehementer fuit nimis huiusmodi temptatio quam in me fecisset si in me hanc partem filiter accepisset. **Tertium** donum est scientia et hinc incerta est ad pietatem subleuanda ut quod ex misericordia puniat. aut quod ex misericordia dimittat scientiam. **Idem** spiritus sanctus in cordibus nostris adueniens tertio apponit secum donum scientie per quod illuminati sciremus quid sit faciendum. quod dimittendum quod diligendum. quod odio habendum. quod sperandum quod contemnendum. et quod desiderandum. quod bonum faciendum et malum dimittendum. **In** illis psalmis xx. xiiij. **Declina** a malo et fac bonum. **Et** **Esa.** i. **Quiescite** puerse agere et discite bene facere. **Et** militer deo diligendum et diabolus et mundus odium. **Mat.** vj. **Unum** scilicet diabolus odio habebit et alterum scilicet christum diliget. **Et** nota quod hoc donum scientie docet nos scire genus nostrum ex parte quadruplici. **Primo** ex parte patris qui est deus. et quod ad hoc fuerit misericordia patris nobilitatem. de hoc videbitur. **Secundo** ex parte matris que est terra. **Quia** dicitur **Eccl.** iij. **De** terra facta sunt et in terram pariter reuertentur. **Et** **Job.** xxxij. **Ecce** me fecit et te dominus et de eodem luto formatus sum. quod dicitur **Sap.** vij. **Nemo** ex regibus habuit aliquid aliud initium natiuitatis. quod dicitur. **Quod** tunc quod refulgeat ornamentum vestium ministerio militum et munimento fortium tale fuit eorum initium. **Unde** quod introitum est omnibus ad vitam et filius erit. **Idem** dicit **Bern.** in quodam sermone. de passione domini. **Graue** iugum super omnes filios ad eam die exitus de ventre matris eorum in sordibus generamur in tenebris consouemur in doloribus periturum. ante exitum miseris matrem oneram. in exitu more vi-

perelaceram. huiusmodi ille. **Et** si hoc per scientiam spiritus sancti pendet homo merito fuerit ratione in matris humilitatem. **Tertio** scire debemus genus nostrum ex parte fratrum qui sunt angeli ut fuerit in bono stabilitate. dicitur enim humana natura esse manna angelorum. **Unde** cum **Thobias** senior ab angelo **Raphael** vellet genus inquirere. **Rndit** genus quod mercenarius an ipsum mercenarium qui cum filio tuo eat. **Sed** ne forte sollicitum terreddam. **Ego** sum **Azarias** ananie magni filius. et rndit **Thobias**. ex magno genere es tu. **Thob.** v. **Verum** dixit angelus per misericordiam interpretationem. **Azarias** namque interpretatur adiutor. **Ananias** gloria dei. **Erat** enim adiutor glorie filij dei. **Quia** enim scimus vel recogitamus fratres nostros esse in tanta gloria et nos ad eam non posse pertingere nisi fratribus nostris assimilamur conari debemus totis viribus istos fratres imitari. **In** istis fraternitatis signum **Raphael** et quod **Azarias** dicitur et **Thobias** fratres se vicissim nominasse leguntur **Thob.** vj. **Obsecro** te **Azaria** frater ut dicas mihi quod remedium habebunt ista que de pisce fuere iussisti. **Et** **Thob.** ix. **Azaria** frater peto ut auscultes verba mea. **Et** angelus ad eum viceversa dixit **Thob.** xj. **Frater** scis quemadmodum reliquisti preteritum tuum. **Sunt** enim tam homo quam angeli paratele diuine. **Sed** certe homo multiplici. **Cum** enim sit triplex cognatio scilicet legalis per adoptionem. spiritualis per sacramenti susceptionem. et carnalis per propagationem. **Angeli** tamen attinent deo per legale adoptionem qua per gratiam sunt adoptati. homo autem attinet deo triplici cognitione legali. quod est adoptiuus dei. **Eph.** i. **Predestinauit** nos in adoptionem filiorum. **Est** etiam filius dei spiritualis. quod per baptismum nos regenerantur. **Job.** i. **Bedit** eis patres filios dei fieri. **Est** etiam carnalis frater. quod de nostra progenie natura assumptus. **Ad** **Heb.** ij. **Nusquam** angelos apprehendit sed semetipsum abrahe. id possumus dicere angelo illud **Thob.** vij. **Noli** putare genus nostrum a deo esse derelictum. **Quarta** si per donum scie recolliamus genus nostrum ex parte filiorum fuerit in opibus utilitate. **Filij** enim sunt opera nostra **Eccl.** xj. **In** morte ne laudes hominem quemquam. quoniam in filiis suis agnoscit vir. id est in opibus per fecit per misericordiam. **In** istis filiis fuerit utilitatem ut sit nobis meritoria ad gloriam non ad penam quod sit quod opus producat a gratia diuina et a libero arbitrio. **Quia** vero producat a diabolo carne vel mundo. est quod spurium genus. et non potest sequi hereditatem celestem. **Et** ideo prohibet pontificibus veteri legi sub figura **Leuit.** xxj. ut non commisceret stirpem generi sui vulgo gentis sue quia ego dominus sanctifico eam. **Quartum** donum est fortitudo. et hec est necessaria ut homo quod per scientiam accipit per mentis fortitudinem agere possit. **Quia** scienti bonum et non operanti peccatum est illi **Ja.** iij. vbi dicit glossa. **Si** sit bonum necessitatis eius ommissio peccatum est mortale. **Si** autem bonum erogationis peccatum est veniale. et quod nullum. **Et** **Lu.** xij. **Seruus** scitis

voluntate dñi sui et nō faciēs plagis vapula /
bit multis. vt ergo sciētia sit efficax ad se iuuā
dam fortitudinē impellit. Et nota qd h nō no-
tat fortitudo corpis. s̄ aīe. et illa ē triplex. Nā
quedā ē fortitudo magnificētie. qdā cōfidētie
et qdā cōstantie. Magnificētia nanq; magna
audet sumēs hanc p̄sumptionē vel audaciaz
nō ex p̄sumptiōe pp̄iorū meritorū. s̄ ex largi-
tate et facilitate accipit largitoris. sicut Tho-
mas qd credere resurrectionē noluit nisi vulne-
ra pedū et manū cōtrectaret habuit illā forti-
tudinē **Joh. xx.** Hāc etiā habuit **Philipp⁹** qui
de benignitate p̄ij m̄grī p̄sus audebat petere
vt sibi ostēderet p̄ris maiestātē. **Joh. xiiij.** cū
dixit. **Ostēde nobis p̄rem et sufficit nob.** ideo
de ipsis et silib⁹ dicit **Bern⁹.** Sūt qdā ascēden-
tes ad cor altū de maiori spei libertate et scien-
tie puritate magna cōsuevere audire hī pro fi-
dei magnitudine digni inueniunt et inducant
ad om̄em plenitudinē gratiarū. Tales em̄ ma-
gna audēt qz magni sunt et qd audēt obtinēt iu-
xta p̄missionē eis p̄ deū factā. Quēcūq; locū
calcabit pes v̄r vester erit. **Deut. xj.** Secūda
fortitudo vocat cōfidētie qd sic se habet qd p̄o-
ri cognita om̄ia qd audere poterūt semp sperāt
sine hesitatiōe a dño accepturā. et hāc cōfiden-
tiā docuit **b. Jacob⁹** in. c. j. Postulet aut in fi-
dentiā hēstās. Et qz exauditiō n̄re petitiōis
diu sepe suspēdit. vel p̄p̄ fidē p̄batiōis vel
meriti augmētationē vel copiosam exauditi-
onē. ideo necesse est vt accedat tertia fortitudo
p̄ quā petimus strenue et p̄seuerant. et hē for-
titudo p̄stātie p̄ quā petim⁹ q̄rēda petēdo pul-
sando donec accipim⁹. **Certi em̄ sum⁹** de exau-
ditōne. **Juz illud p̄s. xc.** Clamabit ad me et
ego exaudia eū. **Sz incerti** de exauditiōis ac-
celeratione. **Quia dicit Greg⁹.** qd in plerisq; cō-
cilio petim⁹. s̄ tarditas p̄sperat. id p̄stātia ne-
cessaria ē qd nō est aliud nisi effect⁹ vsq; in fines
p̄seuerātia. Quintū donū ē cōsiliū et illud ne-
cessario sequit fortitudinē. qz si fortitudo im-
prouida vel nimis ipetiosa v̄l min⁹ circūspe-
cta fuerit. et vt ip̄a sui p̄sumptiōe in casu ruat
cōscēdat ad p̄siliū vt p̄uidēdo p̄miū et alta for-
titer agere possit. et s̄do sp̄suscūs cordib⁹ n̄ris
adueniēs dat nob q̄ntū donū cōsiliū p̄ qd ipe-
tus fortitudinis gubernatur. De hoc cōsilio
duo tangunt. p̄mo q̄liter exhibet. sc̄do qd sp̄i-
rituscūs p̄sulef. De p̄mo notandū qd sp̄susan-
ctus quatuor mōis exhibet nob sua cōsilia. p̄mo
p̄ se imēdiate. secūdo p̄ p̄latū. tertio p̄ bonos
hoīes. q̄rto p̄ cōsciētiā pp̄riā. et ab his quatu-
or oīa n̄ra cōsilia sūt inq̄rēda. Et primo a deo.
Juz illud Thob. iij. Om̄i tpe b̄ndic deo et pe-
te ab eo vt vias tuas dirigat et oīa p̄silia in ip-
so p̄maneant. Cui cōsonat illud **Ec̄i. xxxvij.**
In om̄ib⁹ dep̄care cōsilia altissimi. vt dirigat

in vitate viā tuā. Et hē qd cōsultat **Sap. Ec̄i**
vj. Cōsiliari⁹ tibi sit vn⁹ d̄ mille. s̄. de⁹. cui⁹ nō
men ē. vt dicit **Esa. ix.** cōsiliari⁹. Sc̄do req̄-
rendū ē cōsiliū vicarij. s̄. p̄lati s̄m qd iubemur
Deut. xvij. Facies q̄cūq; dixerint qd p̄sunt lo-
co qd elegit dñs sequerisq; s̄nias eorū nec de-
clinab ad dexteraz neq; ad sinistra. Et subdit
penā. qd aut sup̄bierit nolēs obedire sacerdoti
impio qd eo tpe ministrat dño deo tuo moriaf
hec ille. Et dñs **Mat. xxij.** adez iubet. **Sup**
cathedrā Moysi sederunt scribe et pharisei.
om̄ia q̄cūq; dixerint vob scz cōsilia dando fa-
cite. Tertio req̄rat cōsiliū a bonis hoīb⁹ et sa-
pientib⁹ s̄m qd hortat **Thobias** filium suuz
c. iij. Cōsiliū a sapiēte req̄re. Et dicit notant
a sapiente. qz cū fatuis nō ē cōsiliandū. **Juxta**
illud **Ec̄i. viij.** Cū fatuis cōsiliū nō habeas.
nō em̄ poterūt diligere nisi qd eis placēt. Sed
etiā cōsilia sunt querēda ab humilib⁹ quibus
deus ea inēdū reuelauit que sapientib⁹ occul-
tat. **Juxta illud x̄bū xp̄i Mat. xj.** Cōsitor ti-
bi pat̄ celi et terre qz abscondisti ea a sapienti-
bus et prudētib⁹ et reuelasti ea puulis. Et d̄ ill⁹
dicit b̄r̄s **B̄ndict⁹** in reḡla. Sepe reuelat de⁹
illis quod melius est. Quarto quere cōsiliū
a conscientia tua. **Juxta illud Sap̄iē.** Om̄ia
fac cum consilio scz conscientie tue. et post fa-
ctum nō penitebis. **Ec̄i. xxxij.** De secūdo sci-
endum scz quid cōsultat spirituscūs sanct⁹. nam li-
cet multa nobis in sacro cōsilio p̄ponant tria
tū ex om̄ib⁹ p̄ponunt. nā tres sunt habit⁹ rez
quos possidet om̄is homo. scz res. corpus. et
anima. de his nobis cōsultat vt ea in supremis
exercitijs deo offeram⁹. v̄n res in sup̄mo offer-
imus si eas om̄es relinquit⁹ et nudā paup̄ta-
tem induim⁹. iuxta cōsiliū xp̄i. **Mat. xix.** Si
vis p̄fect⁹ es vade et vende om̄ia que habes et
da paup̄ib⁹. et veni sequere me. Secūdo cor-
pus in sup̄mo offerim⁹ si om̄i volūtati abre-
nunciam⁹ et mū dissimā castitatem induimus.
sicut cōsultat ap̄tus. **j. Cor. vij.** de x̄ginib⁹ p̄e-
ceptū dñi nō habeo cōsiliū aut do. et **Matth.**
xix. Qui p̄t cape scz castitatem capiat. Ter-
tio aiām in sup̄mo offerimus cū inimicos no-
stros affectu et effectu diligimus. Hoc consili-
um cōsultat dñs **Matth. v.** Diligite inimicos
vestros et benefacite his qui vos oderūt. Se-
xtum donū d̄r intellect⁹. et illud donū merito
sequit. qz dicit **Gre.** Cōsiliū cē nō p̄t si intelle-
ctus de⁹. qz qd nō intelligit malum qd grauat
quō p̄t bonū solidare qd adiuuat. vt qd cōsili-
um disponat prudēt. sp̄susanct⁹ veniēs dat
nobis donum intellect⁹ vt p̄ eum priora opa
salubriter disponam⁹. p̄ hoc donū intelligim⁹
deum in nobis et creatur. iuxta illud **Ap̄li ad**
Rhoma. j. Inuisibilia dei p̄ ea qd facta sunt in-
tellecta p̄spiciūt. Nā p̄ magnitudinē et latitudi-

In festo Trinitatis

nein mudi potentia dei agnoscam? **S**z p deco
re celi z mudi z creaturarū sapiētā dei intelli
gim? p bonitatē aut z utilitatē creaturarū bo
nitate dei intelligim? **E**t qm vides aliq pul
chra z dulcia gustas. p bec intelligere z cogi
tare debes celestia. **Q**uia dicit **B**erū. **D**ulce
do omniū creaturarū ad eternā dulcedinē nos
inuitat. **S**ed. d. a. **S**i ex absentia spūsancti in
tellectū nō habem? tñ qm habem? a natura
Cui rñ def. q licet habem? intellectū a natura
attū ē informis si nō p spūsancti grām infor
maf. **Q**uō aut hoc fiat. dicēdū ē q in intellectu
sunt tres vires aīe. scz vis irascibilis. cōcupi
scibilis. z rōnalis. he tres vires p spūscm illa
stranf. fortificāf. z sanctificāf. vt sua officia
efficacit exequant. vbi grā. intellectū a sua na
tura res simpliciter intelligit. **I**llustrat? gratia
eas dē res nō vt res s̄ sub rōne boni z mali itue
tur. **A**n vis irascibilis nō solū omī malo s̄ om
ni specie male z omī malo fortissime idignaf.
Vis aut cōcupiscibilis omē qd fortit rōne ve
ri boni fortissime cōcupiscit. z tāto fortit? qto
magis ad rōnē sūmi boni accedere cognoscit.
vis aut rōnal? duas reglas pōzes ē informans
Irascibile iubet vt se ab omī spē mali penitus
alienet z eadē occasionē mali sibi s̄strahat ne
se ex pntia male rei aliq occasione mala inqnet
z imūdet. **S**ilicet iubet cōcupiscibile vt bonum
qd desiderat fortit? cōcupiscat z p̄hs studijs bo
norū operū mereat. **S**eptimū donū ē sapien
tia. z inuat intellectū. qz dicit **G**reg? q si intel
lectus magno acumine vigilet z moderare se
nesciat p magnā maturitatē tūc ab intellectu
ad sapiētā ascēdat. vt h̄ qd intellect? acute iue
nit sapiētā mature disponat. z q spūscūs vi
tam nrām pficiens dat nobis donū sapientie
qd oia dona pōza aīcedit. z idō q ad p̄ns d̄ ip
so sunt qtuor attēdēda. **P**rimo qd sit mod? sa
pientia acq̄rēdi. vbi nō q ipa non acq̄rif sine
amore. **D**e h̄ **A**ug? de morib? ecclē z maniche
orū. lib. j. c. xix. **S**apia si nō totū virib? cōcupi
scit inueniri nō pōt. amore q̄rif. amore releua
tur. amore in ea pmanet. **E**t **S**ap. viij. **P**anc
amaui z exq̄sui a iuuetute mea. **A**n metrice
dicit. **B**isce libēs z erl sapiēs z honore fruerl
Qd si q̄rif discē libēs z erl. **S**cdō non acq̄rif si
ne labore. **A**n **H**ugo in didaf. parte. ij. dic. q
apd veteres lecticā phozū qtuor p̄sone porta
bāt due in spē iuuenū p̄cedentes. z due in spe
cie puellarū sequētes. iuuenes dicebāt amor
z labor puelle cura z vigilia. **I**n amore est vt
agas. in labore vt pficias. in cura vt pvideas
in vigilia vt attēdas. **A**n narrat **V**aleri? i po
lic. li. iij. q gētilēs veteres sapientia q̄si omni
um deozū pncipē coluerūt z ei? imaginē p fori
bus oim tēplozū depinxerūt z iux imaginē ei?
Ista vba scripserūt. **V**is me genuit. memoria

me tenuit. **z**ophiā me vocāt greci. nos sapiam
ego odio stultos hoies z iūua opa z friuolas
fuias. **E**t h̄ ē q **P**rou. ij. dī. **S**i sapiam iuoca
uerl z iclinauerl cor tuū prudētie. z si q̄stierl enz
tāq̄ pecuniā z sic thesauros foderl illā. tūc i
telliges timorē dñi z sapiam dei inuenies. qz
dñs dat sapiam z ex ore ei? sapia z prudentia.
Tertio nō acq̄rif sine hūilitate. d̄ ista loq̄t b.
Aug? li. iij. de natu. z origi. aīe. ad **A**nc. i p̄n
cipio. **Q**uō inq̄t apparet ex donis igeni? sapia
quā iā largit? ē de? p̄fecte sapiēs erl si te eē nō
crediderl. i. aliqd magni. s̄ te hūiliauerl **I**ō di
cit **H**ugo. i didaf. **C**ū qdā ātiq? d̄ mō discen
di iterrogaret rñdit. **S**it mēs hūil? studiū q̄re
di vita q̄eta. **S**crutiniū tacitū paup̄tas t̄ra re
mota **H**ec referare solēt cuiq̄ obscura legēdo
pp̄ qd dicit **S**alomō **P**rou. xj. **V**bi ē hūilitas
ibi ē sapia. **Q**uarto nō acq̄rif sine stabilitate. re
q̄rif em stabilitas p̄seuerātie i addiscēdo. **A**n
ātiq̄s phos legim? studuisse vsq̄ ad mortem.
Nā refert **H**iero. xxij. epla. q **P**ermemides
phs inl ceta sue cōtinuatōis t̄pa. xv. ānis in
rupe egyptiaca legit cōsedisse. deide demoste
nes phs explet cētū z. vij. ānis cū se mori cer
neret serf dixisse multū se dolere. q tunc egre
di oberet d̄ vita cū sape cepisset **A**naxagoras
phs vt legif in gestl phozū **A**rthenis claruit
vbi. xxx. ānis phie isudauit. h̄ vt ait **V**aleri?
cū adeo diues eēt derelictl possessōib? studen
di grā diuinā pegrinationē assūpsit. **D**emo
crit? etiā phs cui? p̄r adeo ditissim? fuit q ex
ercitui regis **F**ersis epulū de facili dare possz
pua sūma retēta. p̄rimoniū suis ciuibus relin
quēs athenas p̄fect? ē ibi oculos sibi eruit vt ve
getiores h̄ret cogitatōes. **T**erculian? tñ dicit
sibi iō oculos eruisse qz mlieres sine p̄cupia nō
potuit inspicere. z sic d̄ p̄seuerātia circa sapie
studii mltorū phozū ē dicēdū. **S**cdō qd sit si
gnū sapiētā cognoscēdi. vñ nota apd stoicos
signū sapiētā cognoscēdi fuit patiētia. **S**ic
dicit **S**en. q in sapientē nō cadit iniuria. z pro
bat p exēpla b̄ sic. **E**sto q aliq̄s rē quā de vil
la mea surripuit i domo mea ponat. ille furtū
fecit ego nihil pdidi. **S**i q̄s cū vxore cōcubat
tanq̄ cū aliena adulter ē q̄uis illa adultera n̄
sit. **A**liq̄s mibt venenū dedit s̄ vim suā imitā
tibo perdidit sceleri se obligauit. z si nō nocu
it. **E**odem modo licet aliq̄s inferat iniuriā sa
pienti sapiēs eā nō recipit. mltā em habz que
iniuriā submouere possunt. ponit em exem
plū **B**oeti? li. ij. de cōso. p̄sa. vij. de quodaz q̄
sibi nomē phi false assumpserat. ad istū quidā
accessit z dixit se velle experiri an esset phs.
si illatas iniurias leuiter patienterq̄ sustine
ret. **I**lle aut patientiā paulisper assumpsit ac
ceptaq̄ contumelia velut insultans. i. crude
lis existens. **I**ō tandē inquit. intelligis ne me

esse p̄m. Cui ille inmiuz mordacit̄ intellexe-
rā inq̄t si tacuisses. Et inde venit hoc vulgare
puerbiū. Si tacuisses p̄hus fuisses. Ideo di-
cit sapiens Ec̄i. xx. Homo sapiēs tacebit vs/
q̄ ad t̄ps. lasciuus aut̄ et imprudēs non serua-
bit t̄pus. Tertio videndū quid est opus sapi-
entiā exercēdi. Unde notandū tres sūt actus
sapiētis. informare mores. reprobare errores
et ordinare inferiores. Et ideo dicit Aristo. s.
elenco. Est autē ad vnū sic dicere op̄. scilicet
non mētiri. de quibus nouit mentientē mani-
festare posse. Primū ptinet ad informatōem.
Secundū ad reprobationē. Dicit. n. p̄hus. s.
metha. q̄ inter ea que hoies de sapiēte p̄cipi-
unt p̄munit̄ vnū est quod ad eum ptinet or-
dinare. et ideo olim in seculo soli sapiētes gu-
bernauerunt. sicut dicit Seneca in epla. q. 2.
Joh. in suo policroto. lib. iij. Romanos inq̄t
duces aut p̄ncipes dū eoz respublica vigit.
non memi extitisse ill̄atos. et nescio quō acci-
dit ex quo in p̄ncipibus lāguet xtus l̄farū. ar-
mate militie infirmata ē manus. vñ quidā rex
romanoz scribēs eplam cuidā regi francoz
quatenus in l̄ris erudiret filiū vsum istū inse-
ruit. Rex inquit ill̄atus est asinus coronat̄.
Hinc ē q̄ Karolus trāstulit studiū de roma i
parisiis. de quo dicit q̄ om̄s artes liberales
habuit in palatio suo miro mō depictas. De
dauid legif̄ q̄ habuit sapiam sicut angel̄ dei.
nulla. n. multitudo siue p̄munitas sine sapiēti-
bus p̄t regi. Quia Sap. vj. dicit. Multitu-
do sapiētū sanitas ē orbis terraz. Sup̄ quo
dicit glo. q̄ ad bonū regimē requirif̄ sapien-
tie. etiam multitudo. q. 2. si desit sapiētia. tunc
sicut d̄ Roboā contingit. iij. Reg. xij. Respō-
dit. n. populo dura derelicto p̄silio seniorum
quod ei dederant. et locutus ē eis fm̄ consiliū
iuuenuz dicens. Pater meus aggrauauit iu-
gum vestrum. ego autē addam iugo vestro.
pater meus cecidit vos flagellis. ego autē ce-
dam vos scorpionibus. Multitudo autē ne-
cessaria ē. quia in nullo vnq̄ post xp̄m posu-
it deus p̄fectōez sapiētie. ideo nullus p̄nceps
vnus consilio p̄tentari debet. Naz legitur. s.
Mach. viij. de Machabeis. q̄ iudei macha-
bei fecerant sibi curiā. et quotidie consulebāt
trecentos viginti p̄siliuz agentes semp̄ d̄ mul-
titudine. vt que digna essent agerēt. Quia di-
cit Prouerb. viij. Ego sapientia habito i cō-
siliis et eruditus intersum cogitationibus. Et
Prouerb. xj. Vbi nō ē gubernator corruet po-
pulus. Glo. Sicut nauis carēs gubernatore
piditatur. Salus autem vbi multa consilia.
Quarto videndū ē quis sit fructus sapiētiā
possidendi. de hoc satis dicit Ec̄s. vj. Quid
habebit amplius sapiens a stulto. et quid pau-
per nisi vt pergat illuc vbi est vita. Et Sap.

vj. Concupiscentia itaq̄ sapientie deducet ad
regnū perpetuum. ad quod nos pater et fili⁹
et spiritus sanctus.

De eodem. Sermo secundus.

Hic ipso et p̄sum
et in ipso sunt om̄ia Roma. xj. Di-
cit Aristot. vj. aialiu. et idē alle-
gat Auicenna. q̄ est quoddā aial quod est di-
ctū fertuleo (als nuncupatū leopardus) q̄ ē
huius nature q̄ si aliqd̄ sentit sibi gratū adeo
ardenter p̄cupiscit. q̄ p̄ nimio amore illius ex-
cellētissime saltat donec illud habeat aut acq̄-
rat. venatores aut̄ scientes eius naturam hoc
ip̄s q̄ diligere sciunt. ad aliquā arbozē suspē-
dunt. s̄ adeo altius q̄ cape nō possit. Cum igi-
tur saltat volēs illud app̄hēdere deficit. sicq̄
venatoribus p̄da fit. Moraliter p̄ leopardū
intellige quēlibet curiosum. Sed p̄ illud gra-
tū quod diligit. dic̄ q̄ sancta trinitas intelligi
possit que ē omnibus christianis gratissima et
sup̄ omnia que in celis et i terris sunt sūmope
diligēda. Quia. n. dicit Aug. li. soli. c. f. Quif̄
q̄. n. cognoscit te diligit. se obliuiscit. te amat
plusq̄ se. reliquit se. venit ad te vt gaudeat de
te. Hic ē dñe q̄ nō tm̄ diligo q̄ntū debeo. q. 2.
plene te cognosco. vt aut̄ diligam⁹ vnū solum
yez deū docet Aug. li. viij. de tri. c. xvj. p̄ sex
grad⁹ coḡscere deū. Quia q̄nto diligibile
cognoscit̄ tāto maḡ diligit̄. Prim⁹ ḡ gradus est
q̄n̄ q̄s aliqd̄ ex diuina reuelatōe d̄ deo cognos-
cit q̄s modū pp̄rie intelligētie excedit. Sicut
aliquibus phis datū ē aliq̄ de deo cognoscere q̄
sunt vltra capacitātē naturā intelligētie vt d̄
ideis. Et s̄r dicit hoc reuelatū platonī d̄ deo
In p̄ncipio erat v̄bū vsq̄ ad illū passū. et ver-
bū caro factū ē. sicut in libri suis inuenit̄ ver-
licet aliq̄liter variat̄. vt dicit Aug. li. vj. con-
fess. c. ix. et x. d̄ ciui. dicit de quodaz platonico
q̄ dicebat x̄ba illa aureis l̄ris p̄scribēda. et in
omnibus ecclesijs in locis eminentissimis p̄po-
nenda. Sc̄s gradus ē cognitio fidei q̄ supat
naturalē intelligentiā vel industriā. Tertius
grad⁹ cognitōis dei ē reuelatio sensualis sicut
filijs israel in exitu de egypto deus visibiliter
apparuit in columna ignis Exo. xij. Quar-
tus gradus ē reuelatio intellectualis. p̄ sp̄s
tm̄ sensibiles q̄lis data fuit Jobi i Apōc. Eze-
chieli et ceteris. Quint⁹ gradus ē reuelatio in-
tellectualis p̄ sp̄s intelligibiles. et hec fit p̄ oc-
cultā inspiratōem. et nō dat̄ nisi intellectualit̄
vluētibus. Hic ḡ gradus p̄petit angelis p̄ na-
turā. Sextus gradus diuine cognitōis est su-
perintellectualis. q. 2. eum plus causat amor su-
pernaturalit̄ infusus q̄ intelligentia. de h̄ hu-
go sup̄ angelica hierarchia. c. viij. dicit. Intel-
ligis quanta sit virtus veri amor. inq̄tū sup-
pp